

V Bruseli 18. novembra 2016
(OR. en)

14463/16

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

SPRÁVA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stály predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Predmet:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, pokiaľ ide o požiadavky na prístupnosť výrobkov a služieb – správa o pokroku

ÚVOD

Keďže úvodné rokovania o návrhu Európskeho aktu o prístupnosti sa uskutočnili počas minulého polroka¹, rokovania počas slovenského predsedníctva vychádzajú z preskúmania návrhov úpravy znenia predložených následným predsedníctvom. Pracovná skupina venovala tomuto spisu v druhom polroku šesť zasadacích dní.

Veľký počet delegácií trval na všeobecnej výhrade preskúmania k návrhu. Podobne viacero delegácií uviedlo, že ešte skúmajú návrhy na úpravu znenia, ktoré predložilo slovenské predsedníctvo. Delegácie Dánska, Malty a Spojeného kráľovstva vzniesli výhrady parlamentného preskúmania.

¹ Prvá správa o pokroku (9627/16) bola predložená Rade EPSCO v júni 2016.

Zameralo sa predovšetkým na otázky, ktoré sú dôležité pre dosiahnutie pokroku v rokovaníach, vrátane objasnenia rozsahu pôsobnosti návrhu Komisie (články -1 (nový) a 1) a vymedzenia pojmov (článok 2). Predsedníctvo sa najmä usilovalo o zvýšenie právnej jednoznačnosti textu a o predídenie prelínania alebo konfliktu s existujúcimi právnymi predpismi Únie. Vzhľadom na to, že veľký počet delegácií trvá na svojej všeobecnej výhrade preskúmania k návrhu, predsedníctvo prijalo prístup založený na postupnej zmene textu. Všetky články a zodpovedajúce odôvodnenia boli prerokované, znenie niektorých bolo zmenené.

Hlavné horizontálne zmeny znenia, ktoré navrhuje predsedníctvo, sú tieto:

Použitie vymedzenia pojmu z dohovoru OSN. Návrh je súčasťou vykonania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Vymedzenie pojmu použité v návrhu bolo preto zosúladené s vymedzením pojmu „osoby so zdravotným postihnutím“ z dohovoru OSN. V znení vypracovanom predsedníctvom sa však zdôrazňuje, že zo zlepšenia prístupnosti výrobkov a služieb budú mať prospech nielen osoby so zdravotným postihnutím, ale aj akékoľvek osoby s postihnutím, či už trvalým alebo dočasným.

Zameranie návrhu na cieľ vnútorného trhu. V novom článku „Predmet úpravy“ (článok -1) sa vymedzuje účel návrhu smernice, pričom sa najmä objasňuje skutočnosť, že účelom európskeho aktu o prístupnosti je odstrániť a predchádzať prekážkam na vnútornom trhu, ktoré vyplývajú z potenciálne nesúrodých požiadaviek na prístupnosť stanovených členskými štátmi. Hoci navrhovaný rozsah pôsobnosti v súvislosti s inými aktmi Únie (článok 1 ods. 3) je taký ako rozsah pôsobnosti uvedených právnych aktov a okrem toho zahŕňa zoznam konkrétnych výrobkov (článok 1 ods. 1) a služieb (článok 1 ods. 2) uvedených v Európskom akte o prístupnosti, predsedníctvo na základe žiadostí viacerých delegácií navrhlo, aby sa Európsky akt o prístupnosti vzťahoval výlučne na konkrétne výrobky a služby, ktoré sú už v jeho rozsahu pôsobnosti. Článok 1 ods. 3 by sa tak podľa návrhu predsedníctva obmedzoval len na akty Únie, ktoré obsahujú kogentné ustanovenia o prístupnosti. Okrem toho by sa požiadavky na prístupnosť mali v súvislosti s týmito aktmi Únie uplatňovať len vo vzťahu k výrobkom a službám, na ktoré sa vzťahuje článok 1 ods. 1 a 2 Európskeho aktu o prístupnosti.

Vyjasnenie nepovinných požiadaviek na prístupnosť týkajúcich sa zastavaného prostredia.

Členské štáty môžu rozhodnúť, že v prípade niektorých služieb zahrnutých do Európskeho aktu o prístupnosti (služby osobnej dopravy, bankové služby pre spotrebiteľov, telefonické služby/služby elektronických komunikácií) by sa mali požiadavky na prístupnosť stanovené v Európskom akte o prístupnosti vzťahovať aj na zastavané prostredie, ktoré spotrebiteľia uvedených služieb využívajú. Predsedníctvo vložilo toto „nabádajúce“ ustanovenie do samostatného článku 3a s cieľom vyjasniť jeho nepovinnú povahu. Ak sa však uvedené služby poskytujú na základe iných aktov Únie, členské štáty budú musieť uplatňovať povinné požiadavky na prístupnosť týkajúce sa zastavaného prostredia uvedené v daných aktoch Únie.

Zníženie finančného a administratívneho zaťaženia pre hospodárske subjekty a príslušné orgány vrátane orgánov dohľadu nad trhom a Komisie. Podľa mnohých delegácií by ustanovenia v návrhu Komisie viedli k značnému administratívne a finančnému zaťaženiu. Predsedníctvo navrhlo viacero spôsobov, ako znížiť zaťaženie hospodárskych subjektov, príslušných orgánov, orgánov dohľadu nad trhom a Komisie. Navrhlo najmä obmedzenie časovej pôsobnosti určitých ustanovení Európskeho aktu o prístupnosti.

Predsedníctvo si želá zaistiť, aby mali poskytovatelia služieb alebo príslušné orgány dostatočný čas na prispôbenie sa požiadavkám na prístupnosť uvedeným v Európskom akte o prístupnosti vrátane ustanovení o zachovaní práv a povinností vyplývajúcich z dlhodobých zmlúv uzavretých pred navrhovaným dátumom nadobudnutia účinnosti Európskeho aktu o prístupnosti (pozri článok 27a (nový)). Poskytovateľovi služieb by sa napríklad umožnilo pokračovať v prevádzke samoobslužných terminálov, kým by nedosiahli koniec ekonomickej životnosti alebo boli plne amortizované (pozri článok 27a (nový)).

V znení sa tiež objasnilo, že Európsky akt o prístupnosti nebude mať spätnú účinnosť; inými slovami, mal by sa uplatňovať len na výrobky uvedené na trh a služby poskytované po dni začatia uplatňovania. To isté časové obmedzenie sa vzťahuje na výzvy na súťaž, programy a dopravnú infraštruktúru, ktoré sa uskutočnia, prijímú/vykonajú alebo postavia po dni začatia uplatňovania. Predsedníctvo okrem toho tiež navrhlo obmedzenie povinností týkajúcich sa prípravy a predkladania oznámení o uplatňovaní ochranných doložiek a navrhlo vypustiť povinnosť viesť register všetkých sťažností na údajný nesúlad výrobkov s požiadavkami na prístupnosť.

Prispôsobenie nového legislatívneho rámca (NLR) a opatrení v oblasti dohľadu nad trhom podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 v súvislosti s požiadavkami na prístupnosť uvedenými v Európskom akte o prístupnosti. Návrh Komisie zohľadňuje prístup NLR k harmonizácii výrobkov; pravidelný formát NLR tiež zahŕňa ustanovenia o „vážnom riziku“ pre zdravie, bezpečnosť, životné prostredie alebo iný verejný záujem. V znení predsedníctva sa však objasňuje (článok 17 ods. -1), že nesúladi s požiadavkami na prístupnosť podľa Európskeho aktu o prístupnosti by nemal predstavovať „vážne riziko“ v zmysle iných smerníc NLR a nariadenia (ES) č. 765/2008. Predsedníctvo okrem toho uviedlo, že najprísnejšie opatrenie, ktoré môžu orgány vnútorného trhu uložiť, ako spätné prevzatie výrobku alebo jeho stiahnutie z trhu, sa má uplatňovať len ako *krajné riešenie*.

Reorganizácia prílohy I. Hoci predsedníctvo nenavrhlo podstatné zmeny obsahu prílohy I o požiadavkách na prístupnosť pre výrobky a služby, navrhlo podstatne zjednodušené znenie tejto prílohy. Delegácie zjednodušenie vo veľkej miere uvítali.

NÁVRHY NA ÚPRAVU ZNENIA týkajúceho sa JEDNOTLIVÝCH VÝROBKOV, SLUŽIEB A AKTOV ÚNIE

Pokiaľ ide o jednotlivé odvetvia, výrobky, služby a iné prvky návrhu smernice, predsedníctvo predložilo tieto konkrétne návrhy:

Objasnil sa **rozsah výrobkov, na ktoré sa má vzťahovať Európsky akt o prístupnosti** (článok 1 ods. 1). Vo všeobecnosti sa táto časť znenia nepovažovala za kontroverznú. Pri viacerých príležitostiach sa však diskutovalo o výraze „*vyspelá počítačová kapacita*“. Delegácie napríklad poznamenali, že význam slova „*vyspelá*“ bude závisieť od technického vývoja. Vzhľadom na tieto diskusie predsedníctvo navrhlo vymedzenie pojmu „*vyspelá počítačová kapacita*“, aby hospodárske subjekty a používatelia prístupného vybavenia vedeli, kedy môžu od vybavenia opodstatnene očakávať funkcie prístupnosti.

Ustanovenia o **službách, na ktoré sa vzťahuje Európsky akt o prístupnosti** (článok 1 ods. 2) boli podstatne zmenené. Väčšina služieb zahrnutá do návrhu Európskeho aktu o prístupnosti je už na úrovni Únie upravená, najmä dopravné služby, audiovizuálne služby a elektronické komunikačné služby. Tieto nariadenia však obsahujú len obmedzené ustanovenia o prístupnosti. Cieľom návrhov na úpravu znenia je objasniť, ktoré aspekty upravených služieb patria do rozsahu pôsobnosti (článok 1) a ako ich vymedziť (článok 2). Znenie bolo konkrétne upravené tak, aby bolo jasné, že Európsky akt o prístupnosti sa vzťahuje **len na niektoré aspekty dopravných služieb** (článok 1 ods. 2 písm. c). Znenie teraz obsahuje **prepojenie medzi službou a „súvisiacim vybavením používaným pri poskytovaní služby“** (pozri napríklad článok 1 ods. 2 písm. a) a b), písm. c) bod ii) a písm. e)). Vyjasnil sa článok 1 ods. 2 písm. b), keďže v súčasnom znení sa odkazuje len na „*služby poskytujúce prístup k audiovizuálnym mediálnym službám*“, a nie na samotné audiovizuálne služby (vymedzenie v článku 2 ods. 6a).

V článku 2 sa doplnilo viacero **nových vymedzení pojmov** („*služba*“, „*poskytovateľ služby*“, „*bankové služby pre spotrebiteľov*“, jednotlivé dopravné služby, „*počítačový hardvér*“, „*operačný systém*“, atď.).

Predsedníctvo sa tiež usilovalo **odstrániť potenciálne konflikty medzi Európskym aktom o prístupnosti a odvetvovými právnymi predpismi Únie**, v ktorých sa už ustanovuje pomoc osobám so zníženou pohyblivosťou alebo určité ustanovenia o požiadavkách na prístupnosť v odvetví dopravy, tým, že doplnilo ustanovenia v článkoch 1 a 3 (pozri najmä článok 3 ods. 11 až 15).

Odkazy na povinnosti v oblasti prístupnosti pre **webové sídla** sa aktualizovali so zreteľom na prijatie smernice o prístupnosti webových sídel².

Delegácie diskutovali o rôznych aspektoch **elektronických kníh** vrátane otázky, či sú elektronické knihy služba alebo výrobok. Z týchto diskusií vyplynulo, že je vhodné začleniť do znenia vymedzenie pojmu elektronická kniha.

Viacere delegácie vyjadrili obavy, že požiadavky na prístupnosť môžu vyvolať vysoké náklady pre poskytovateľov služieb **elektronického obchodu**, najmä MSP a mikropodniky.

² V uvedenej smernici sa stanovujú požiadavky na prístupnosť verejných webových sídel. Čoskoro sa uverejní v úradnom vestníku.

Dlho sa rokovalo o článku 1 ods. 3, ktorý sa týka rozsahu pôsobnosti, a o kapitole VI (články 21 – 23) týkajúcej sa **požiadaviek na prístupnosť v iných právnych predpisoch Únie**. Vo viacerých nedávnych aktoch Únie (o verejnom obstarávaní, o finančných prostriedkoch EÚ na rozpočtové obdobie 2014 – 2020, o obstarávaní služieb verejnej dopravy a o dopravnej infraštruktúre) sa odkazuje na „prístupnosť“ (či už povinné alebo nepovinné požiadavky), ale len vo všeobecnosti. Návrh Komisie obsahuje odkazy na viacero takýchto aktov Únie. Niektoré delegácie navrhli vypustiť niektoré alebo všetky ustanovenia, v ktorých sa odkazuje na iné akty Únie, pričom iné delegácie sa domnievali, že iné akty Únie by sa mali regulovať len v súvislosti s výrobkami a službami, na ktoré sa inak vzťahuje Európsky akt o prístupnosti. Predsedníctvo vložilo odsek (článok 1 ods. 3-a), v ktorom sa uvádza, že Európsky akt o prístupnosti sa vzťahuje na prístupné výrobky a služby, ktoré patria do pôsobnosti iných aktov Únie, len ak patria do rozsahu jeho pôsobnosti v zmysle článku 1 ods. 1 a 2. Okrem toho sa návrhmi na úpravu znenia obmedzuje rozsah pôsobnosti Európskeho aktu o prístupnosti na právne predpisy Únie s kogentnými ustanoveniami o prístupnosti

ZÁVER

Delegácie uvítali návrhy predsedníctva³, keďže sa zamerali na hlavné obavy delegácií vrátane zlepšenia právnej istoty, zníženia administratívneho a finančného zaťaženia a zaistenia, že Európsky akt o prístupnosti sa nebude prekryvať s inými aktmi Únie.

Hoci sa rokovania počas slovenského predsedníctva sústredili na hlavné časti znenia (rozsah pôsobnosti, vymedzenie pojmov, prechodné opatrenia), bude potrebné venovať pozornosť a rokovania aj ďalším aspektom. Konkrétne ešte nebola podrobne preskúmaná kapitola IV o normách a technických špecifikáciách. V poslednom štádiu rokovaní viaceré delegácie predložili podrobné návrhy na úpravu znenia, ktoré sa zohľadnia pri nadchádzajúcej práci.

Keďže ešte nie je známa pozícia viacerých členských štátov (ešte musia dokončiť preskúmanie návrhu), slovenské predsedníctvo a nadchádzajúce maltské predsedníctvo majú v úmysle vypracovať spoločný dotazník s cieľom získať prehľad o budúcom smerovaní rokovaní.

Počas nasledujúceho polroka budú prípravné orgány Rady pokračovať v úsilí o dosiahnutie pozície Rady s cieľom začať rokovania s Európskym parlamentom, ktorého pozícia sa očakáva v prvom polroku 2017.

³ Najnovší súbor návrhov predsedníctva na úpravu znenia sa nachádza v dokumente 14095/16.